

Správa zo zahraničnej pracovnej cesty

Oficiálna návšteva Súdnej rady Slovenskej republiky v Poľsku

Varšava, Krakov 15. – 18. mája 2017

V dňoch 15.-18. mája 2017 sa vo Varšave a v Krakove uskutočnila oficiálna návšteva Súdnej rady Slovenskej republiky v Poľsku. Návšteva sa uskutočnila na pozvanie predsedu Krajovej rady sadovníctva (súdna rada Poľskej republiky) a teda hosťiteľskou inštitúciou bola Súdna rada Poľskej republiky.

Súdna rada na základe uvedeného pozvania schválila uznesením č. 817 a č. 852 delegáciu v nasledovnom zložení: predsedníčka Súdnej rady Slovenskej republiky JUDr. Jana Bajánková, podpredseda Súdnej rady Slovenskej republiky a súčasne predseda Krajského súdu v Nitre JUDr. Ján Vanko, člena Súdnej rady Slovenskej republiky a súčasne sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Rudolfa Čirča a člena Súdnej rady Slovenskej republiky a súčasne sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Mgr. Dušana Čima. Za Kanceláriu Súdnej rady Slovenskej republiky sa na ZPC zúčastnila Patrícia Némethová, zodpovedná za referát vonkajších vzťahov a protokolu.

Pondelok 15. mája 2017

- cesta do Varšavy služobným autom

Utorok 16. mája 2017 - Varšava

- oficiálne prijatie **na pôde súdnej rady Poľskej republiky**, delegáciu Poľska viedol podpredseda súdnej rady Poľska;
- témy rokovania: kreácia, ústavné vymedzenie a fungovanie oboch partnerských súdnych rád; pripravovaná reforma poľskej justície, ktorá sa negatívne dotkne najmä statusu sudcov ako aj samotnej súdnej rady Poľska
- prijatie delegácie Súdnej rady Slovenskej republiky na slovenskom veľvyslanectve vo Varšave.

Streda 17. mája 2017 - Varšava

- stretnutie **so zástupcom ombudsmana**, pánom Stanislavom Trociukom;
- vysvetlil vzťah súdnej rady a ombudsmana, pričom zdôraznil, že tieto dve inštitúcie navzájom veľmi úzko a dobre spolupracujú a že sudcovia v inštitúte ombudsmana dôverujú;
- vzťah ombudsmana a súdnej rady sa prejavuje najmä v podporných stanoviskách sudcom v prípade, ak je ohrozená ich nezávislosť (avšak nejde o ochranu sudcov ako takých, ale ide o ochranu sudcov z pohľadu ochrany ich práv a slobôd, ktoré majú zaručené v ústave);
- **stretnutie na Najvyššom súde Poľskej republiky**; delegáciu viedla predsedníčka Najvyššieho súdu Poľskej republiky
- predstavila organizáciu súdu, jednotlivé komory a ich predsedov (vojenské kolégium, civilné kolégium a kolégium pracovného práva); počet sudcov Najvyššieho súdu Poľska je 93;
- Najvyšší súd Poľskej republiky je kasačným súdom; v tomto roku oslávi svoje 100 výročie, teda vznikol ešte o rok skôr ako samotný poľský štát a hlavné oslavy budú prebiehať v septembri 2017;

- najviac času sa diskutéri venovali predstaveniu vládneho zámeru na zlepšenie fungovania justície, ktoré však podľa mnohých predstaviteľov justície bude mať negatívny dopad na samotné súdnictvo a súdny stav;
- prijatie vládneho návrhu reformy súdnej moci v Poľsku bude mať za následok veľkú generačnú obmenu na Najvyššom súde → vládny návrh predpokladá znižovanie veku odchodu do dôchodku z pôvodných 70 rokov pre mužov na 65 a z pôvodných 65 rokov pre ženy na 60 rokov; uzákonenie takejto hranice odchodu do dôchodku bude mať za následok odchod viac než polovice sudcov najvyššieho súdu a uprázdnenie týchto miest
- so súdnou radou Poľska spolupracuje najviac pracovnoprávne kolégium, ktoré rieši odvolania proti uzneseniam súdnej rady Poľska, ktoré sa týkajú nevymenovania kandidátov za členov súdnej rady; druhým typom prípadov, ktoré toto kolégium rieši sú prípady, kedy bol sudca preložený ministrom na iný súd a to bez jeho predchádzajúceho súhlasu a posledným typom prípadov sú odvolania voči rozhodnutiam ministra spravodlivosti namierených voči stavovským organizáciám (napr. voči advokátom);
- stretnutie **na Najvyššom administratívnom súde** viedol jeho predseda;
- tento súd je najvyšším odvolacím súdom pre 16 krajských administratívnych súdov;
- jeho hlavnou kompetenciou je kontrolovať legálnosť a právnosť fungovania správnych orgánov v Poľsku;
- skladá sa z troch kolégií: všeobecno-administratívne kolégium, ktoré rieši správne a sociálnoprávne prípady; finančné kolégium, ktoré rieši spory z licencií, práva duševného vlastníctva a rovnako toto kolégium prideluje aj frekvencie pre rádio a televíziu;
- veľmi špecifické postavenie má Kancelária tohto súdu, ktorého vedúci je akýmsi ministrom pre administratívne súdy, pretože zodpovedá za rozpočet pre administratívne súdy, ktorý je oddelený od rozpočtu pre ostatné všeobecné súdy teda Najvyšší administratívny súd disponuje časťou rozpočtu, ktorý má pre fungovanie 16 krajských súdov a časťou, ktorú má pre seba a svoju činnosť;
- aj menovanie sudcov administratívnych súdov má na starosti súdna rada;
- v poobedných hodinách transfer služobníkmi autami do Krakova.

Štvrtok 18. mája 2017 - Krakov

- stretnutie **v Národnej škole pre súdnictvo**, ktorá je jedinou inštitúciou, ktorá školí budúcich sudcov a prokurátorov Poľska;
- škola sa nachádza v modernej budove a tvorí súčasť komplexu súdneho mestečka spolu s prokuratúrou, krajským súdom a apelačným súdom;
- plánované zmeny v justícii sa dotknú aj tejto inštitúcie, najmä čo sa týka zloženia Programovej rady, ktorá spolu s riaditeľom školy tvorí orgány tejto inštitúcie;
- dnes má programová rada 18 členov; prijatím súdnej reformy z dielne vlády sa zníži počet členov rady na 12, pričom jedného zástupcu do rady bude mať právo delegovať priamo prezident republiky, dvoch predstaviteľov bude mať v rade minister spravodlivosti a len 1 zástupcu bude mať v rade súdna rada Poľska (teraz ich má možnosť menovať až 3)
- do rady môžu ďalej delegovať svojich zástupcov aj univerzity, dnes môžu mať v rade zástupcov aj advokáti; po prijatí plánovanej reformy stratia advokáti možnosť delegovať svojich zástupcov do programovej rady;

- národná škola pre súdnictvo poskytuje ďalšie odborné vzdelávanie pre prokurátorov, sudcov, justičných čakatel'ov, prokurátorských čakatel'ov, vyšších súdnych úradníkov, asistentov sudcov a prokurátorov;
- škola nemá stálych lektorov – zamestnancov školy; väčšinou sa lektorský zbor skladá zo sudcov a prokurátorov, ktorí majú prerušený výkon funkcie sudcu/prokurátora;
- zaujímavosťou je aj systém vstupného školenia sudcu/prokurátora: prvých 5 dní po nástupe do školy musí uchádzať absolvovať počiatočné školenie a následne ide na 3-4 týždne na prax na súd; následne sa po praxi vracia do školy kde prebehne skúška v rámci ktorej musí zvládnuť napísať rozsudok s odôvodnením
- záverečným stretnutím bola **návšteva Krajského súdu v Krakove** a diskusia s jeho predsedníčkou na rôzne témy, najmä o organizácii súdu, financovaní súdu.

- zaujímavosťou poľských súdov je aj fakt, že budovy sú chránené pred vonkajšími vplyvmi, najmä pred nespokojnými klientmi, dôsledným oddelením priestorov, v ktorých sa môže pohybovať verejnosť od priestorov, kde sa pohybujú sudcovia a zamestnanci súdov;

- momentálne v Poľsku chýba 780 sudcov, pričom uprázdnených sudcovských stoličiek je 700.

Zapísala Mgr. et Mgr. Patrícia Némethová, v Bratislave, dňa 19. mája 2017